

POSTANOWIENIE

5 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Widło

na posiedzeniu niejawnym 5 lipca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa W.H.
przeciwko F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej W.H.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 4 lutego 2022 r., I AGa 123/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód W.H. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 4 lutego 2022r., w sprawie o zapłatę przeciwko F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

Jako podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał oczywistą jej zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie wypełnia ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne;
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów;
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

W niniejszej sprawie podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na jej oczywistym uzasadnieniu (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym – a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, i z 29 września 2017 r., V CSK 162/17).

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie przekonuje zarzut nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, który stanowi odrębną podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Należy wskazać, że skarga kasacyjna przysługuje wyłącznie od orzeczeń sądu drugiej instancji. Przesłanka nieważności postępowania powinna odwoływać się więc tylko, co do zasady, do postępowania przed tym sądem. Skarżący nie przytoczył natomiast argumentów pozwalających stwierdzić, że powód został

pozbawiony możliwości obrony praw w toku postępowania apelacyjnego (por. postanowienie SN z 26 sierpnia 2020 r., I CSK 390/19, postanowienie SN z 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, orzeczenie Sądu Najwyższego z 17 września 1946 r., C III 719/45, OSN 1948, Nr 2, poz. 34).

Wyjątkowo badanie w postępowaniu kasacyjnym nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji ma charakter pośredni i jest możliwe, gdy skarżący zarzuci sądowi drugiej instancji naruszenie art. 386 § 2 k.p.c., przez nieuwzględnienie nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji. Uchybienie sądu drugiej instancji, polegające na niewzięciu pod rozwagę – z urzędu lub w ramach zarzutu apelacyjnego – nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji stanowi usprawiedliwioną podstawę kasacyjną z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na wynik sprawy, a wykazanie tej okoliczności obciąża skarżącego. W tej sprawie okoliczności tych nie wykazano (postanowienie SN z dnia 15-04-2019, I CSK 214/19, post. SN z 15.5.2014 r., IV CSK 494/13,; wyr. SN: z 21.11.1997 r., I CKN 825/97, OSP 1998, Nr 5, poz. 93, z glosą A. Szpunara; z 10.2.1998 r., II CKN 600/97, OSP 1999, Nr 3, poz. 58, z 23.2.2005 r., III CK 323/04; z 11.1.2006 r., III CK 328/05 i z 11.4.2008 r., II CSK 625/07,; post. SN: z 15.2.2000 r., III CKN 1204/99,; z 10.8.2005 r., I CK 194/05, z 24.5.2007 r., V CSK 62/07,).

Skarżący upatrywał nieważności postępowania w tym, że w jego imieniu działał do grudnia 2020 r., pełnomocnik adwokat której pełnomocnictwo obejmowało umocowanie do działania z powództwa powoda ale nie przeciwko F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. ale przeciwko F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. spółce komandytowej. Należy zauważyć, że początkowo powoda reprezentowała adwokat E.S. (k. 5), umocowana przeciwko F. Sp z o.o. spółce komandytowej (od 24 lipca 2018r. do 9 grudnia 2020). Pełnomocnik reprezentujący powoda - na etapie wnoszenia pozwu, postępowania upominawczego, wydania nakazu w postępowaniu upominawczym, oraz postępowania po wniesieniu sprzeciwu przez pozwanego- był nienależycie umocowany.

Po pierwsze, Sąd Apelacyjny dokonał badania zarzutu nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji. Po wszechstronnym rozważeniu argumentów uznał, że taka nieważność nie miała miejsca.

Po drugie, czynności procesowe, w szczególności nakaz zapłaty utracił moc na skutek wniesienia sprzeciwu. Po trzecie, prawidłowo umocowany pełnomocnik w imieniu powoda, nie żądał powtórzenia czynności procesowych dokonanych uprzednio. Po czwarte, sam skarżący przyznał, że czynności procesowe dokonane w warunkach nieważności postępowania (dowód z przesłuchania świadków) sąd pierwszej instancji pominął. Po piąte, skoro skarżący nie wnosił o uchylenie wyroku i umorzenie postępowania z powodu braku skargi (wniesionej przez umocowanego przedstawiciela powoda) a podnosił potrzebę uzupełnienia braków w postaci złożenia pełnomocnictwa zawierającego prawidłowe umocowanie, to oznacza, że powód popiera pozew a ten brak został uzupełniony w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji. Bowiem powód przy piśmie z 9 grudnia 2020r., (k. 247), złożył pełnomocnictwo które umocowywało adwokata K.K. do reprezentowania go przed Sądem przeciwko pozwanej F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Reasumując pełnomocnik nie zgłaszał wcześniej zarzutu wadliwego umocowania ani też nie żądał powtórzenia czynności procesowych. Należy także zauważyć, że brak jest związku przyczynowego pomiędzy wadliwie sporządzonym pełnomocnictwem (brakiem umocowania) a rozstrzygnięciem sprawy. Od 2020 r., w sprawie działa właściwie umocowany pełnomocnik. Należy podkreślić, że przyczyną oddalenia powództwa było skierowanie roszczeń przeciwko innemu podmiotowi niż to wynikało z czynności materialnoprawnych to jest F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zamiast, co wynikało z czynności materialnoprawnych F. sp. z o.o., spółce komandytowej (brak legitymacji biernej). Strona pozwana była właściwie reprezentowana.

Reasumując nie można uznać, by powód był pozbawiony możliwości działania, co skutkowało całkowitym uniemożliwieniem podejmowania skutecznych czynności procesowych. Zwłaszcza, że powód był właściwie umocowany przed częścią postępowania w sądzie pierwszej instancji. Był prawidłowo reprezentowany także przed sądem drugiej instancji.

Zarzut nieważności postępowania przed Sądem I, instancji nie potwierdził się. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego przewidziane w art. 379 pkt 5 k.p.c. pozbawienie strony możliwości obrony jej praw polega na tym, że strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub uchybień strony przeciwnej nie brała udziału w całym postępowaniu lub jego znacznej części, a skutki tych wadliwości i uchybień nie mogły być usunięte na następnej rozprawie przed wydaniem wyroku w danej instancji. Chodzi zatem o rzeczywiste pozbawienie możliwości obrony, którego skutkiem było niedziałanie strony w postępowaniu, co wpłynęło na wynik sprawy (zob. wyrok SN z dnia 1 marca 2017 r., IV CSK 350/16, niepubl. i postanowienie SN z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 590/17, niepubl.).

Z tych względów w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczono, jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(R.N.)

[ł.n]